

КРИТИКА ТА БІБЛІОГРАФІЯ

Свиноус І.В.,
д-р екон. наук, професор, завідувач
кафедри обліку і оподаткування,
Білоцерківський національний аграрний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Аграрна реформа, що здійснюється в Україні, викликала до життя велику сукупність нових для українського села процесів і явищ. З одного боку, вони є результатом глибоких соціальних змін у селянському середовищі взагалі і безпосереднього впливу на кожну селянську сім'ю, кожного конкретного селянина та інших сільських жителів, а з іншого – формують майбутню соціальну модель села. Одним з таких процесів виступає формування у ньому на нетрадиційних засадах сільської різноукладності, найбільш очевидним вираженням якого є трансформація історично сформованих укладів у напрямку появи нових субукладів з їх специфічною сутністю та особливостями виробничих відносин. Тобто, організаційну складову соціально-економічного розвитку сільських територій нині в Україні розглядають як один з основних пріоритетів аграрної та регіональної політики держави. При цьому функціонування суб'єктів господарювання у сільській економіці ототожнюється з пошуком нових підходів до розуміння змісту, форм та методів організації аграрного виробництва та відповідного розвитку сільських територій. Значною мірою відповіді на ці та інші питання дає монографія Діани Іванівни Шеленко "Організаційно-правові форми сільськогосподарських підприємств в економічному вимірі"¹.

В монографії розглянуто концептуальну схему трансформації сільськогосподарських підприємств різних організаційно-правових форм господарювання в умовах різноукладності, яка передбачає доцільність реалізації структурних змін в діяльності цих підприємств, зокрема: моніторинг економічного середовища сільськогосподарського підприємства, діагностику стратегічних бізнес-процесів сільськогосподарського підприємства та моделювання пріоритетних напрямів розвитку сільськогосподарського підприємства.

Акцентування уваги саме на діяльності сільськогосподарських підприємств в об'єднаних територіальних громадах дає підстави вважати, що він є одним із стабілізаційних чинників соціально-економічних відносин регіону в цілому. З метою вивчення процесів впливу діяльності ОТГ на розвиток сільськогосподарських підприємств в монографії розроблено анкети та проведено соціологічне опитування різних вікових, статевих та кваліфікаційних груп в територіальних громадах з подальшим аналізом відповідей. Особливої уваги заслуговують результати анкетування, які підтвердили, що умовою ефективної роботи сільськогосподарських підприємств є матеріальна та моральна мотивація, яка покликана спонукати до працевлаштування жителів ОТГ у конкретному сільськогосподарському підприємстві.

У пропонованому виданні викладено теоретико-методологічні засади розвитку організаційно-правових форм сільськогосподарських підприємств в умовах різноукладності, окреслено підходи та принципи економічного зростання аграрного

¹ Шеленко Д. І. *Організаційно-правові форми сільськогосподарських підприємств в економічному вимірі*. Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2019. 476 с.

сектора економіки.

Автором акцентується увага на тому, що організаційно-правові форми сільськогосподарських підприємств стали чималим ресурсом розвитку в Україні, які спрямовують свою діяльність на насичення споживчого ринку продуктами сільського господарства, та на зниження рівня безробіття в сільській місцевості. Обґрунтовано теоретичні аспекти функціонування організаційно-правових форм сільськогосподарських підприємств та їх потенційні можливості для виходу на світові та європейські ринки збуту.

Вважаємо, що монографія Д. І. Шеленко «Організаційно-правові форми сільськогосподарських підприємств в економічному вимірі» містить аргументоване обґрунтування теорії та методології розвитку організаційно-правових форм господарювання, розв'язує поставлену наукову проблему підвищення результативності діяльності сільськогосподарських підприємств в умовах різноукладності. Рецензована наукова праця має важливе науково-практичне значення і може бути рекомендованою для науковців, аспірантів, здобувачів вищої освіти, слухачів магістратури, державних службовців, службовців органів місцевого самоврядування, керівників, працівників сільськогосподарських підприємств.